

Dersin Adı : CÜMLE BİLGİSİ (NAHİV) III-IV

Dersin Amacı : Bu dersin amacı; öğrencinin Arapça dil bilgisinde ileri düzey sentaks (cümle bilgisi) kurallarını kavramasını sağlamak, karmaşık ve uzun cümle yapılarındaki kelime ilişkilerini (amiller ve mamuller) analiz etme yetisini geliştirmektir. Özellikle Kur'an-ı Kerim, Hadis-i Şerifler ve klasik fıkıh/tefsir metinleri gibi temel İslami kaynaklarda karşılaşılan farklı irab ihtimallerini yorumlayabilme, dil ve anlam arasındaki ilişkiyi kurma ve akademik düzeyde yazılı/sözlü ifade becerisi kazandırmak hedeflenmektedir.

Dersin İçeriği : Dersin içeriği; fiillerin ve isimlerin ameli (isim fail, isim meful, sıfat-ı müşebbehe, masdar vb.), şart üslubu ve edatları, istisna kuralları, nida, teaccüb, medh ve zemm fiilleri, gayri munsarîf isimlerin detayları, tevabi' (bedel, te'kid, atıf, sıfat) konularının ileri düzey tahlili, mebni ve murab isimlerin incelikleri ile edatların cümledeki fonksiyonlarını kapsar.

Haftalık Ders İçeriği :

Hafta:Konu Başlıkları

1. Hafta: el-Esmâu'l-Hamse (Beş İsim), Edavâtu'l-İstifhâm (Soru Edatları)
2. Hafta: Envâu's-Sıfa (Sıfat Türleri), el-Hâl ve Envâu'l-Hâl (Hal ve Türleri)
3. Hafta: Nâibu'l-Fâil, el-Mef'ûlu Fîhi (Zaman ve Mekan Zarfları)
4. Hafta: el-Atf (Atıf Harfleri), el-Müstesnâ bi İllâ (İstisna Üslubu)
5. Hafta: et-Temyîz, el-Aded: 1-19 Arası Sayıların Kuralları ve Temyizi
6. Hafta: el-Aded: 20-1000 Arası Sayılar, İ'râbu'l-A'dâd ve Binâuhâ
7. Hafta: en-Nefy (Olumsuzluk), el-Fi'lu'l-Müteaddî ve'l-Fi'lu'l-Lâzım
8. Hafta: Ara Sınav (Vize)
9. Hafta: el-Mef'ûlu'l-Mutlak, el-Mef'ûlu li Eclihî, Ef'âlu'l-Mukârabe, er-Recâ' ve'ş-Şurû'
10. Hafta: Üslûbu'ş-Şart ve Edavâtuhu, Duhûlu'l-Fâ' alâ Cevâbi'ş-Şart
11. Hafta: el-A'dâdu't-Tertîbiyye, el-Esmâu'l-Mebniyye, el-Ef'âlu'l-Mebniyye
12. Hafta: el-İsmu'l-Maksûr, el-Menkûs ve el-Memdûd, Lâ en-Nâfiye li'l-Cins
13. Hafta:el-Esmâu'l-Memnû'atu mine's-Sarf (Gayrimunsarîf İsimler - Tüm Yönleriyle)

14. Hafta: Ahvâlu Hemzeti İnne, et-Tevkîd, el-Bedel, İstisna (Gayr, Sivâ vb. Edatlar)

15. Hafta: Kem (İstifhâmiyye/Haberiiyye), Teaccüb, Medh-Zemm, el-Munâdâ

16. Hafta: Dönem Sonu Sınavı (Final)

CÜMLE BİLGİSİ (NAHİV) III-IV DERS KAZANIMLARI

Kazanım No	Ders Kazanımı	Yeterlilik			Kazanım Yeri (Sınıf içi / sınıf dışı şeklinde yüzde oranı burada belirtilecek)	Sınıf Dışı Kazanımlar İçin Açıklama Yapılacak (Öğrencinin bu kazanımı hangi araç ve yöntemlerle elde edeceğine dair açıklamalar. Sözelimi kitap, ödev, sunum, proje, youtube linki, müze ziyareti, sivil toplum kuruluşu etkinlikleri, informal eğitim etkinlikleri, sempozyum, konferans, panel, kongre, TV programı izleme ve konuk olma, Radyo programı dinleme ve konuk olma vb.)	Ölçme ve Değerlendirme Aracı (Soru, ödev, proje, sunum vb.)	Ölçme ve Değerlendirmenin Öğrenci Merkezli Olup Olmaması	Sınıf Dışı Kazanımlar İçin Öğrenci İş Yüğü
		Bilgi	Beceri	Yetkinlik					
K1	Karmaşık Arapça cümlelerdeki yapısal unsurları ve gramer fonksiyonlarını Nahiv ilminin ileri düzey kuralları çerçevesinde analiz eder.		X		%60 / %40	Klasik metin okuma pratikleri, sesli irab tahlili ve doğru telaffuz çalışmaları.	Soru/Ödev	Evet	15
K2	Kelimelerin irabındaki farklı ihtimallerin anlam dünyasına kattığı zenginliği ve nüansları temel dini metinler üzerinden açıklar.		X		%60 / %40	Nahiv kaidelerinin mantıksal temelleri üzerine makale ve şerh okumaları.	Soru/Ödev	Evet	15
K3	İleri düzey gramer kurallarını gözeterek akademik derinliğe sahip yazılı metinler üretir ve kurallı, akıcı bir hitabet becerisi sergiler.		X		%50 / %50	Dijital kütüphane (Şâmîle vb.) ve araştırma yönetim araçları ile veri tabanlı projeler.	Soru/Ödev	Evet	20
K4	Harekesiz ve sanatsal ağırlığı olan klasik metinleri doğru bir fonetik ve gramerle okuma ve anlama yetkinliği gösterir.		X		%60 / %40	Mesleki etik vakalarının incelenmesi ve toplumsal dini rehberlik içeriklerinin taslak çalışmaları.	Soru/Ödev	Evet	20
K5	Farklı nahiv ekollerinin yorumlarını felsefî ve entelektüel bir perspektifle değerlendirerek bilimsel bir tutum			X	%50 / %50	Klasik metin okuma pratikleri, sesli irab tahlili ve doğru telaffuz	Soru/Ödev	Evet	10

	geliştirir.					çalışmaları.			
K6	İleri düzey dil araştırmaları için dijital kütüphaneleri ve çağdaş araştırma araçlarını kullanarak projeler tasarlar.			X	%30 / %70	Nahiv ekolleri arasındaki ihtilafların mantıksal temelleri üzerine makale ve şerh okumaları.	Soru/Ödev	Evet	10
K7	Dil yetkinliğini din hizmetleri ve eğitiminde toplumun doğru bilgilendirilmesi amacıyla mesleki etik çerçevesinde kullanma bilinci edinir.			X	%20 / %80	Dijital kütüphane (Şâmîle vb.) ve araştırma yönetim araçları ile veri tabanlı projeler.	Soru/Ödev	Evet	10

CÜMLE BİLGİSİ (NAHİV) III-IV DERS KAZANIMLARI İLE PROGRAM ÇIKTILARININ EŞLEŞTİRMELERİ

İlahiyat Fakültesi Program Çıktıları (Güncel)

PC1. İlahiyat alanında tanımlanmış bir hedef doğrultusunda bir süreci çözümler ve tasarlar. (Beceri: Bilişsel-Uygulamalı)

PC2. İlahiyat alanında verileri çözümler, özel öğretim yöntemlerini uygular, sosyolojik ve psikolojik perspektif kazanır ve toplumsal olayları yorumlar. (Beceri: Bilişsel-Uygulamalı)

PC3. Eğitim uygulamaları için gerekli çağdaş teknikleri ve hesaplama araçlarını kullanır. (Beceri: Uygulamalı)

PC4. Eğitim uygulamalarında disiplin içi ve disiplinler arası takım çalışması yapar. (Yetkinlik: Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme)

PC5. Eğitim uygulamalarında bağımsız davranır, inisiyatif kullanır ve yaratıcı davranış sergiler. (Yetkinlik: Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme)

PC6. Yaşam boyu öğrenme davranışı kazanır. (Yetkinlik: Öğrenme)

PC7. Sözlü ve yazılı iletişim becerileri kazanır. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)

PC8. Mesleki ve etik sorumluluk anlayışı kazanır. (Yetkinlik: Alana Özgü)

PC9. Din ve değerlerle ilgili temel kavramları tanır. (Bilgi: Kuramsal-Olgusal)

PC10. Topluma hizmet bilinci oluşur. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)

Dersin Adı: Cümle Bilgisi (Nahiv) III-IV						Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	Kredi	AKTS
						HZR04	1	6		
Ders Kazanımları/Program Çıktıları	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9	PÇ10
DK1. Karmaşık Arapça cümlelerdeki yapısal unsurları ve gramer fonksiyonlarını Nahiv ilminin ileri düzey kuralları çerçevesinde analiz eder.	5	5	3	4	2	2	3	2	3	2
DK2. Kelimelerin irabındaki farklı ihtimallerin anlam dünyasına kattığı zenginliği ve nüansları temel dini metinler üzerinden açıklar.	4	5	4	5	4	3	4	3	4	4
DK3. İleri düzey gramer kurallarını gözeterek akademik derinliğe sahip yazılı metinler üretir ve kurallı, akıcı bir hitabet becerisi sergiler.	3	5	2	3	2	3	3	2	5	4
DK4. Harekesiz ve sanatsal ağırlığı olan klasik metinleri doğru bir fonetik ve gramerle okuma ve anlama yetkinliği gösterir.	5	5	3	4	2	2	2	2	4	2
DK5. Farklı nahiv ekollerinin yorumlarını felsefi ve entelektüel bir perspektifle değerlendirerek bilimsel bir tutum geliştirir.	3	4	3	4	4	3	5	4	3	3
DK6. İleri düzey dil araştırmaları için dijital kütüphaneleri ve çağdaş araştırma araçlarını kullanarak projeler tasarlar.	2	4	2	3	3	2	3	2	3	2
DK7. Dil yetkinliğini din hizmetleri ve eğitiminde toplumun doğru bilgilendirilmesi amacıyla mesleki etik çerçevesinde kullanma bilinci edinir.	3	5	3	4	3	3	4	3	4	5

KATKI DÜZEYİ				
1	2	3	4	5
Çok Düşük	Düşük	Orta	Yüksek	Çok Yüksek

CÜMLE BİLGİSİ (NAHİV) I-II DERS KAZANIMLARI İLE DİSİPLİNE ÖZGÜ ÇIKTILARIN EŞLEŞTİRMELERİ

İlahiyat Fakültesi Disipline Özgü Çıktılar (Güncel)

- DÖÇ1.** Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma.
- DÖÇ2.** Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma.
- DÖÇ3.** İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme.
- DÖÇ4.** Kur'an ve sünneti birlikte ve bütünlüklü bir yaklaşımla ele alma yetkinliğine sahip olma.
- DÖÇ5.** Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma.
- DÖÇ6.** Din istismarı, şiddet, İslamofobi gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma.
- DÖÇ7.** Felsefi ve entelektüel bir tutumla farklı düşünce ve yorumları objektif olarak değerlendirme yetkinliğine sahip olma.
- DÖÇ8.** Din ve düşüncede aslolanın ilke ve değerler olduğunu bilip kişi ve kurumları eleştirebilme becerisine sahip olma.
- DÖÇ9.** İlahiyat eğitiminin temelini oluşturduğu ilmi bir yaklaşım çerçevesinde din eğitimi ve din hizmetleri (dini danışmanlık ve rehberlik) verme yetkinliğine sahip olma.
- DÖÇ10.** Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İslam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma.
- DÖÇ11.** Din hizmeti gerçekleştirirken bireyin psikolojik durumunu ve toplumun yapısını analiz etme becerisine ve buna uygun çözümler sunma yetkinliğine sahip olma.
- DÖÇ12.** İslam tarihi, kültürü ve sanatı hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma.
- DÖÇ13.** Sosyal bilimler kavram, konu, metot ve yöntem bilgisine sahip olma, ayrıca BAP TÜBİTAK vb. kapsamda hazırlanan proje çalışmalarını

planlayacak ve yürütecek yetkinliğe sahip olma.

Dersin Adı: (Zorunlu)									Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	Kredi	AKTS
									HZR04	1	6		
Ders Kazanımları/Disipline Özgü Çıktılar	DO Ç 1	DOÇ 2	DOÇ 3	DO Ç 4	DO Ç 5	DO Ç 6	DO Ç 7	DO Ç 8	DOÇ 9	DOÇ 10	DO Ç 11	DO Ç 12	DO Ç 13
DK1. Karmaşık Arapça cümlelerdeki yapısal unsurları ve gramer fonksiyonlarını Nahiv ilminin ileri düzey kuralları çerçevesinde analiz eder.	3	5	3	4	2	2	3	2	3	2	1	2	2
DK2. Kelimelerin irabındaki farklı ihtimallerin anlam dünyasına kattığı zenginliği ve nüansları temel dini metinler üzerinden açıklar.	5	5	3	4	2	2	2	2	4	2	1	2	2
DK3. İleri düzey gramer kurallarını gözeterek akademik derinliğe sahip yazılı metinler üretir ve kurallı, akıcı bir hitabet becerisi sergiler.	4	5	4	5	4	3	4	3	4	4	2	3	3
DK4. Harekesiz ve sanatsal ağırlığı olan klasik metinleri doğru bir fonetik ve gramerle okuma ve anlama yetkinliği gösterir.	3	5	2	3	2	3	3	2	5	4	3	2	2
DK5. Farklı nahiv ekollerinin yorumlarını felsefi ve entelektüel bir perspektifle değerlendirerek bilimsel bir tutum geliştirir.	3	4	3	4	4	3	5	4	3	3	2	2	3
DK6. İleri düzey dil araştırmaları için dijital kütüphaneleri ve çağdaş araştırma araçlarını kullanarak projeler tasarlar.	2	4	2	3	3	2	3	2	3	2	2	2	5
DK7. Dil yetkinliğini din hizmetleri ve eğitiminde toplum doğru bilgilendirilmesi amacıyla mesleki etik çerçevesinde kullanma bilinci edinir.	3	5	3	4	3	3	4	3	4	3	2	3	4

KATKI DÜZEYİ

1	2	3	4	5
Çok Düşük	Düşük	Orta	Yüksek	Çok Yüksek